

Forsvaret af Suezkanalen

Indledning

Ved krigens begyndelse påtog England sig det fulde ansvar for Ægyptens forsvar. I september 1914 blev den engelske garnison (se Efterskrift) sendt til Frankrig og erstattet af East Lancashire Division [1](#)) (en Territorial Force enhed; senere 42nd (East Lancashire) Division) samt en del indiske enheder. Siden kom også australske og newzealandske enheder til.

Kort 1. Forsvaret af Suezkanalen i 1914-15.

Fra Kilde 4.

Forsvaret af Suezkanalen (1914-1915)

Forsvaret var opdelt i tre sektorer:

- Sektor 1
- Sektor 2
- Sektor 3

Farverne er valgt her for at gøre opdelingen tydeligere.

Great Bitter Lake og Little Bitter Lake mellem den nordlige og den sydlige del af Suezkanalen blev anset for umulige at passere, hvorfor der ikke var tildelt faste styrker her.

Suezkanalen blev forsvaret af 10th og 11th Indian Division i første linje, forstærket med bl.a. den indiske Imperial Service Cavalry Brigade, Bikaner Camel Corps og få ægyptiske enheder.

De to indiske divisioner var uden egentligt feltartilleri, hvorfor to artilleriafdelinger fra den engelske 42nd (East Lancashire) Division tilgik forsvaret. Det indiske artilleri omfattede alene bjergbatterier [2](#)).

De ægyptiske enheder var placeret i Sektor 2 og 3.

Anden linje af forsvaret udgjordes af de australske og newzealandske enheder, som siden blev sendt til Gallipoli samt 42nd (East Lancashire) Division, der ligeledes blev sendt til Gallipoli.

5. Batteri

Det ægyptiske artilleris 5. Batteri bestod af 4 stk. bjergkanoner og 2 stk. Maxim maskingeværer, og blev 2. februar 1915 indsat i forsvaret af Toussoum (Tussum) i Sektor 2, omtrent ved Punkt 1 på Kort 1.

Ægyptisk kamelbåret artilleri, ca. 1900.
Fra NYPL Digital Gallery.

Batterichefen var *Bimbashi* (major) I. D'E. Roberts, Royal Artillery.

Kilderne oplyser dog ikke, om batteriet var kamel- eller muldyrbåret. De ægyptiske bjergbatterier blev fra 1897 udrustet med 75 mm Maxim-Nordenfelt kanoner, der kunne bæres af fire dyr.

Batteriet var ankommet til området den dagen før og var gået i stilling (nedgravet) på et højdedrag, der beherskede området. Artilleribedækningen bestod af to delinger af den indiske bataljon 128th Pioneers,

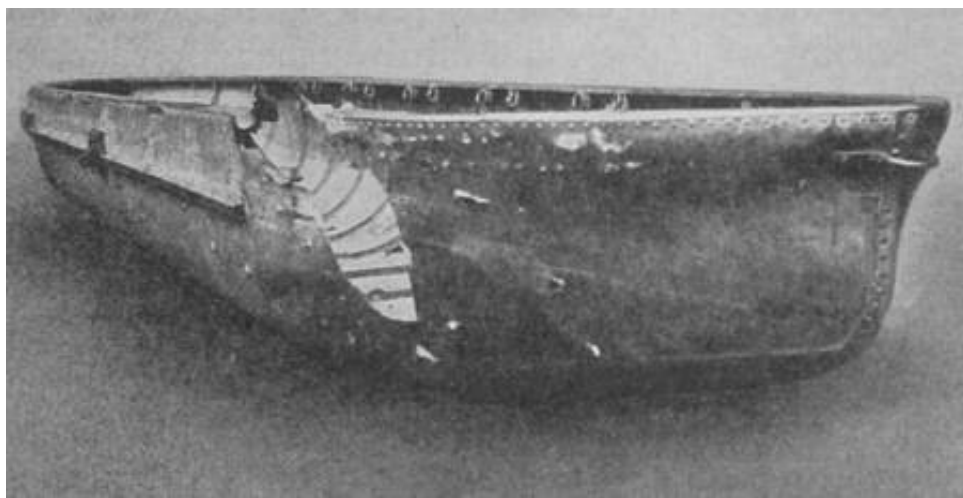
under kommando af løjtnant R.A. Fitzgibbon.

Sir John Maxwells officielle indberetning om kampene (Kilde 2) nævner, at batteriet spillede en stor rolle i at forhindre de tyrkiske hovedangreb mod Suezkanalen.

I en beretning fra The Times 19. februar 1915 (Kilde 3) omtales batteriets indsats således:

"The first warning of the enemy's approach was given by a sentry of a mountain battery, who heard, to him, an unknown tongue across the water. The noise soon increased. It would seem that Mudjah Ideen ("Holy Warriors") - said to be mostly old Tripoli fighters - accompanied the pontoon section and regulars of the Seventy-fifth Regiment, for loud exhortations often in Arabic of "Brothers die for the faith; we can die but once," betrayed the enthusiastic irregular.

The Egyptians waited till the Turks were pushing their boats into the water; then the Maxims attached to the battery suddenly spoke and the guns opened with case at point-blank range at the men and boats crowded under the steep bank opposite them.

*En af de ødelagte tyrkiske pontoner.
Fra FirstWorldWar.com.*

Immediately, a violent fire broke out on both sides of the canal, the enemy replying to the rifles and machine gun fire and the battery on our bank. Around the guns it was impossible to stand up, but the gunners stuck to the work, inflicting terrible punishment."

Batteriet ødelagde mindst to tyrkiske pontoner.

*Erobrede tyrkiske pontoner, fotograferet ved Ismalia.
Fra Kilde 4.*

Blandt batteriets tab nævnes Mulazim Awal (løjtnant) Effendi (titel) Helmi, der udmærkede sig under kampene.

Det ser ud til, at løjtnanten var været kanonkommandør for den ene af batteriets fire pjecer.

Batteriets tab blandt underofficerer og menige var 2 døde og 2 sårede.

Naik (korporal) Naik Safdar Ali og Sepoy (menig) Sher Khan fra 62nd Punjabis rykker frem i spidsen for deres kammerater for at slå angrebet tilbage. Oprindelig udgivet i bogen Deeds that Thrilled the Empire; her fra Cranston Art.

Teksten til planchen lyder:

"Naik Safdar Ali and Sepoy Sher Khan advancing along the West Bank of the Suez Canal, ahead of their comrades to attack the Turks.

In the operations on the Suez Canal at the beginning of February 1915, the Turks delivered their main attack at a point opposite Tussum, just south of Lake Timseh. On February 3rd, Naik Safdar Ali and Sepoy Sher Khan, of the 62nd Punjabis, led their comrades down a strip of sandy bank under a very hot fire to attack the enemy who were attempting to land from a pontoon boat.

In the final dash to the boat, Naik Safdar Ali was again ahead of his comrades, but he fell mortally wounded within a yard of the waters edge. He died a few minutes later, but his most gallant conduct was posthumously rewarded with the Indian Order of Merit."

Se [When the 62nd Punjabis along with Allied Warships saved the Suez Canal \(Kilde 5\)](#) for en nærmere beskrivelse af 62nd Punjabis' indsats.

Det tyrkiske angreb

Det tyrkiske angreb er beskrevet i min artikel [Om tyrkiske enheder ved Suezkanalen, februar 1915](#).

Dækket af ild fra maskingeværer nåede tre tyrkiske pontoner over Suezkanalen, men soldaterne ombord

blev hurtigt nedkæmpet, bl.a. af 62nd Punjabis og 128th Pioneers. Under disse kampe blev føreren af 5. Batteris artilleribedækning, løjtnant R.A. Fitzgibbon, dødeligt såret.

Det ægyptiske kamelkorps, ca. 1905.
Fra The Blatchford Collection of Photographs
(American University of Beirut).

Kamelkorpset

Kamelkorpset blev sendt til Suezkanalen 31. august 1914.

Der befandt sig ingen engelske eller ægyptiske enheder på Sinaihalvøen, så for ikke at ophidse de tyrkiske gemytter, fik korpset ordre til kun at patruljere umiddelbart langs østsiden af kanalen. Kun i tilfælde af et angreb måtte de rykke længere ind på Sinaihalvøen.

Kilde 1 nævner, at Kamelkorpsets maskingeværdeling efterfølgende blev indsat sammen med Bikaner Camel Corps i forsvaret af Sektor 2. For en omtale dette indiske kamelkorps henvises til min artikel Om Bikaner Camel Corps, 1914-15.

Ingeniørenheder

I den operative reserve ved Suezkanalen indgik også et mindre kamelberedent detachment ægyptiske pionerer/arbejds-soldater. For nærværende er jeg ikke klar over, om der på dette tidspunkt indgik egentlige ingeniørtropper i den ægyptiske hær, men der fandtes en enhed ved navn Military Works Department, der løste ingeniørlignende opgaver.

*Færge af pontoner, bemanded med ægyptiske soldater.
Fra NYPL Digital Gallery.*

En ubevæbnet styrke på 110 mand, samt det nævnte kamelberedne detachement, deltog i arbejdet med at indrette forsvarsstillinger langs Suezkanalen. Styrken var muligvis under kommando af kaptajn R.E.M. Russel, Royal Engineers.

Et antal engelske ingeniører fra de ægyptiske statsbaner og det ægyptiske telegrafvæsen, der som oftest havde en fortid i Royal Engineers, deltog, antageligvis også med mandskab, i arbejdet.

Fotografiet er ikke dateret, men er muligvis fra omkring år 1900.

Ingeniørarbejderne omfattede bl.a. indretning af stillinger på vestbredden af kanalen, samt en række poster på østbredden, broslagning ved El Qantara og El Kubri samt en pontonbro ved færgehavnen i Ismalia samt broslagning over ferskvandskanalen (Sweet Water Canal) - i alt 8 broer. En stor del af dette arbejde blev udført af to engelske, et australsk og to indiske ingeniørkompagnier.

En engelsk befæstet lejr på østsiden af Suezkanalen, 1914 [3](#).

Jeg antager, at det ægyptiske Military Works Department har været analogt med det tilsvarende i den indiske hær - Military Works Services, som indtil 1899 bar navnet Military Works Department. Til

opgaverne hørte bygning af veje, jernbaner, kaserner samt tilsvarende bygningsopgaver [4](#)).

Dele af den oprindelige billedtekst lyder således:

"... The Canal is securely held along its hundred miles of length. Our illustration shows one of the several British advanced-camps on the eastern bank (the Asiatic or Sinaitic Peninsula side), placed there to prevent a surprise attack. In all cases, our positions are well fortified, and, with the desert in front, present a formidable barrier to the enemy. In support of the entrenched camps, movable pontoon-bridges have been constructed at certain points. These, with the permanent railway along the western bank, will enable reinforcements to be thrown across the waterways speedily."

Under Senussi Opstanden (1915-1917) - indsættes i mangel af egentlige ingeniørtropper et detachment fra Military Works Department i en i øvrigt hastigt sammensat enhed. (Kilde 2)

Pansertog

Efter krigsudbruddet opstilledes 2 pansertog af materiel fra de ægyptiske statsbaner, udrustet med ægyptiske kanoner og kanonbesætninger [5](#)). Pansertogene blev muligvis benævnt *No. 1* henholdsvis *No. 2 Armoured Train, Egypt* [6](#)).

Det ene af disse pansertog var stationeret i Kantara (i Sektor 3) og bemanded et halvt kompagni indisk infanteri.

Et ægyptisk pansertog, ca. 1915.

Fra The Western Desert/Agagia Campaign (The Keep Military Museum).

Et tog blev iagttaget 26. januar 1915 ved Ismalia af den newzealandske soldat, John Murray Donn, og beskrevet således [7](#)):

"Saw armoured Train consisting of 6 trucks and engine, one truck carrying a gun of fair size. The crew of the trains consisted of English, Indian and Egyptian soldiers."

De mange vogne tyder dog på, at toget også er indsat i troppetransport.

Kort 2: Uddrag af kort over Ægypten.
Fra FirstWorldWar.com.

2. Bataljon

Kilde 2 omtaler også den ægyptiske 2. Bataljon under kampene ved Suez.

To kompagnier (150 mand), under kommando af Bimbashi (major) Pott, var garnisoneret i byen Tor på Sinaihalvøen (se Kort 2).

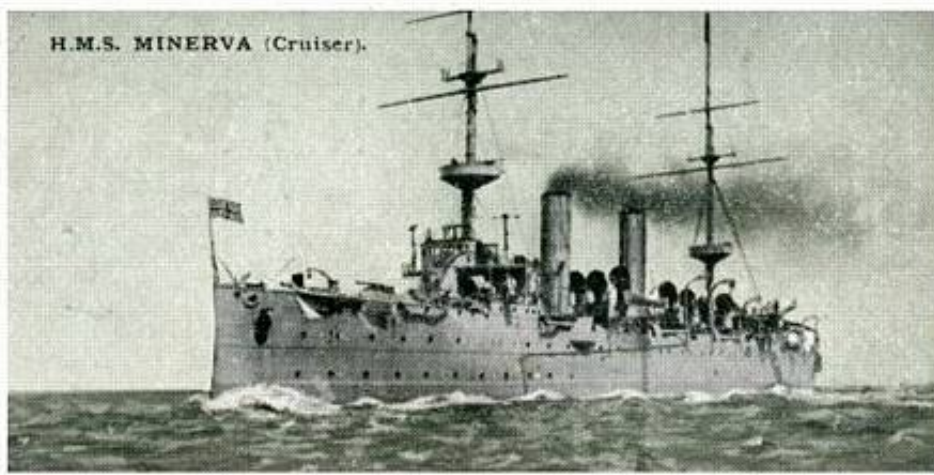
Tor var en gammel karantænestation, der lå ganske isoleret, og en større styrke af beduiner, under tysk ledelse, angreb og belejrede byen.

Fra engelsk side vurderede man, at en fjendtlig beherskelse af stedet gav mulighed for at minere Suezbugten, en alvorlig trussel mod skibstrafikken.

Beduiner i tyrkisk tjeneste, fotograferet i skyttegrave nær Det røde Hav [8](#)).

Natten til den 13. februar 1915 angreb garnisonen sammen med en halv bataljon fra 2/7th Gurkha Rifles, under ledelse af oberstløjtnant C.L. Haldane, de tyrkiske stillinger om Tor.

HMS MINERVA..

Fra NYPL Digital Collection.

Cigaretkort nr. 37 i serien British Warships (Second Series),
udgivet af Stephen Mitchell & Son, 1915.

Gurkhaerne sejlede til Tor ombord på HMS MINERVA [9](#)).

Bagsiden af kortet indeholder følgende oplysninger:

"A protected cruiser, launched in 1895. She shelled the town of Akaba (Gulf of Akaba) November 3rd, 1914, this being the first British action against the Turks. Displaces 5,600 tons; develops 19,600 h.p.; steams 19.5 knots; and have seven 6-in and eight 3-in quickfirers."

Tabene på tyrkisk side var 60 døde og 102 fanger, og det vurderes, at kun få beduiner kan være undsluppet. På allieret side var tabene 1 død og 1 såret. Kilde 1 tilskriver de store tab på tyrkisk side troppernes ringe kvalitet samt en hurtig og effektiv indsats fra gurkhaernes side.

Den indiske halvbataljon forlod Tor om eftermiddagen den 13. februar 1915.

*Regimentsmærke: 7th
Gurkha Rifles. Fra 7th
Gurkha Rifles (The
British Empire).*

Den oprindelige
billedtekst hedder

"Kukris"

The Gurkha badge and weapon.

Fra Kilde 4.

7th Gurkha Rifles - Historisk resume

1902: 8th Gurkha Rifles

1903: 2. Bataljon, 10th Gurkha Rifles

1907: 7th Gurkha Rifles

7th Gurkha Rifles.

Fra 7th Gurkha Rifles (The British
Empire). Fotografiet angives at være fra
1905,
men passer godt til 1915 også.

Selvom kukrien må siges at være gurkhaernes særlige kendetegn, så giver billedtekstens *badge* større mening, når man samtidig ser regimentsmærket fra 7th Gurkha Rifles.

Kilder

1. *History of the Great War, Military Operations Egypt & Palestine, Volume I, From the outbreak of war with Germany to June 1917* af generalløjtnant Sir George Macmunn og kaptajn Cyril Falls, HMSO, London 1927. Kan lånes på Det kongelige Garnisonsbibliotek, katalognummer 426261.
2. Sir John Maxwell's Egypt Despatch (The Long, Long Trail).
3. Battle of the Suez Canal - A First-Hand Account of the Unsuccessful Turkish Invasion, gengivet i New York Times Current History: The European War, Vol 2, No. 1, April, 1915 (Project Gutenberg).
4. Defence of the Suez Canal fra The New Zealanders at Gallipoli af oberst Fred Waite, Whitcombe and Tombs, Christchurch, New Zealand 1919 (New Zealand Electronic Text Centre).
5. When the 62nd Punjabis along with Allied Warships saved the Suez Canal af A H Amin (Defence Journal).
6. First Suez Offensive (Wikipedia).
7. The Defence of the Suez Canal af Chris Baker (The Long, Long Trail).
8. *Lawrence and the Arab Revolts* af David Nicolle, Osprey Men-at-Arms nr. 208, London 1989, ISBN 0-85045-888-9.
9. *The Palestine Campaigns* af oberst A.P. Wavell, Constable and Co. Limited, London 1933 (oprindeligt 1928).

Efterskrift - Den engelske garnison i Ægypten [10](#)

Behovet for forstærkninger af det relativt lille engelske Ekspeditionskorps i Frankrig førte til, at man hjemkaldte hovedparten af de regulære kavaleriregimenter og infanteribataljoner fra oversøiske garnisoner.

Før krigen befandt der sig følgende engelske hærenheder i Ægypten:

- 3rd Dragoon Guards
- 2nd Bn Devonshire Regiment
- 1st Bn Worcestershire Regiment
- 2nd Bn Northamptonshire Regiment
- 2nd Bn Gordon Highlanders

Per Finsted

Noter:

- 1) Se 42nd (East Lancashire) Division (The Long, Long Trail) og 42nd (East Lancashire) Division (Wikipedia).
- 2) Se min artikel Den indiske hær - Om bjergbatterier, 1890-1940.
- 3) Se Indian Sappers (1740-1947) - Military Works Branch - 1871-1923 (Royal Engineers Museum).
- 4) Fra The Illustrated War News, Part 21, December 30, 1914 (Project Gutenberg).
- 5) Kilde 2 omtaler, at et af togene var udrustet med to 12-pundige kanoner. Disse pjecer er muligvis af samme type som den 75 mm Krupp kanon, der er gengivet i Del 1.

- 6) Udledt af en omtale af en række postkort og breve, set til salg hos Cavendish Auctions.
- 7) Fra Diary of John Murray Donn, New Zealand Expeditionary Force (Digger History).
- 8) Fra The Turkish Rout at Romania (Great War in a Different Light); oprindeligt fra Berliner Illustrierte Zeitung.
- 9) Se Eclipse Class (Battleships-Cruisers.co.uk) samt Eclipse Class Second Class Protected Cruisers (World War 1 Naval Combat).
- 10) Fra Overseas Garrisons and Unallotted Troops (Regimental Warpath).